

Jaarverslag ondermijnende criminaliteit en bestuurlijke handhaving 2021

Gemeente
Rotterdam

Inhoud

Inleiding	3
1. Aanpak ondermijnende criminaliteit	5
1.1 Ondernijingsaanpak in de Rotterdamse haven	5
1.2 Drugscriminaliteit in de stad	7
1.3 Mensenhandel	9
1.4 Thematische aanpak	12
Digitale ondermijnende criminaliteit	12
Vastgoed	12
Kwetsbare branches	14
Crimineel vermogen	14
Zorgfraude	15
Outlaw Motorcycle Gangs	16
Awareness binnen de gemeente	16
1.5 Gebiedsgerichte aanpak	18
Spaanse Polder/Noordwest	18
Delfshaven	19
Rotterdam-Zuid	19
Rotterdam The Hague Airport (RTHA)	20
Ondernijningstrein	20
2. Bestuurlijke handhaving	21
Lijst van afkortingen	26

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag over 2021 waarin we laten zien hoe de Gemeente Rotterdam afgelopen jaar ondermijnende criminaliteit heeft aangepakt, welke resultaten we hebben geboekt en welke bestuurlijke maatregelen we hebben genomen om hierop te handhaven (bestuurlijke handhaving). We beschrijven de ontwikkelingen, de gezamenlijke inzet van de gemeente en onze partners en delen de belangrijkste cijfers.

Ondermijnende Criminaliteit

Ondermijnende criminaliteit kenmerkt zich door de verwevenheid tussen de onder- en de bovenwereld. Het is het deel van de criminaliteit dat onder de radar wil blijven, zoals drugs- en mensenhandel, geld witwassen en de illegale activiteiten om deze vormen van criminaliteit mogelijk te maken en uit het zicht van de buitenwereld te houden.

Ondermijnende criminaliteit is niet alleen een juridisch probleem of handavingsprobleem, maar het schaadt het legale leef-, werk- en woonklimaat van Rotterdam en het vertrouwen van bewoners en ondernemers in de

overheid. Ondermijnende activiteiten werken een illegale economie in de hand en tasten de leefbaarheid van de wijken aan. Kinderen groeien op in onveilige buurten, waarmee de kansenongelijkheid in de stad groter wordt.

Een voorbeeld van ondermijnende criminaliteit:

In opdracht van criminelen halen jongeren cocaïne uit containers in de haven van Rotterdam. Deze uithalers leveren de drugs af. In woningen in Rotterdamse woonwijken wordt de cocaïne in verborgen ruimtes opgeslagen en / of versneden. De criminelen die verantwoordelijk zijn voor de import van de drugs, regelen de afzet via grote en kleine dealers. Het geld dat alle partijen met de handel in cocaïne verdienen, wordt witgewassen en uitgegeven in de legale markt. Zij gebruiken daarbij bedrijven als dekmantel op bedrijventerreinen en in winkelstraten. Criminelen beslechten onderlinge conflicten met schietpartijen die onder meer plaatsvinden in de publieke ruimte.

Aanpak

De gemeentelijk aanpak bestaat uit ondermijnende criminaliteit signaleren, aanpakken en voorkomen en positieve ontwikkelingen stimuleren, bijvoorbeeld door bonafide ondernemers voorrang te geven als zij een pand willen betrekken in een focuswijk. Omdat het fenomeen complex en wijdverbreid is, is een integrale en multidisciplinaire aanpak nodig. Daarom werken we samen binnen de gemeentelijke organisatie en met de partners, waaronder de politie, het Openbaar Ministerie (OM), de Belastingdienst en het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC).

Leeswijzer

Om ondermijnende criminaliteit gestructureerd en met een scherpe focus aan te pakken, werkt de gemeente zowel thema- als gebiedsgericht. Als thema's hanteren we de belangrijkste verschijningsvormen van ondermijnende criminaliteit, zoals drugs, mensenhandel en digitale ondermijnende criminaliteit. De belangrijkste gebieden voor onze aanpak zijn de focusgebieden bepaald door de driehoek plus, waaronder Rotterdam-Zuid, Delfshaven, de Spaanse Polder en de haven. Sommige resultaten zijn zowel op een bepaald thema als op een bepaald gebied van toepassing.

Als we in dit jaarverslag spreken over integrale controles, bedoelen we een gezamenlijke aanpak, in wisselende samenstelling, met Stadsbeheer, Bouw-

en Woningtoezicht, politie, OM, Douane, Belastingdienst, Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA). Onder driehoek plus verstaan we burgemeester, OM, politie plus een partner, bijvoorbeeld Belastingdienst of Douane. 'We' is in dit jaarverslag het college van burgemeester en wethouders (B&W).

Hoe we de ondermijningsaanpak in 2021 uitvoerden en wat dat opleverde, vindt u terug in hoofdstuk 1. Dit hoofdstuk behandelt achtereenvolgens drugs-criminaliteit in de haven en in de stad (1.1 en 1.2) en mensenhandel en het prostitutiebeleid (1.3). Daarna volgen de resultaten van de overige thema's (1.4) en de gebiedsgerichte aanpakken (1.5). Hoofdstuk 2 gaat over de bestuurlijke handhaving. Daar treft u de totaalcijfers aan over de bestuurlijke handhaving.

Wat het effect is van de aanpak van ondermijning op de veiligheid in de stad en hoe u de cijfers in dit jaarverslag moet duiden, lichten we – mede naar aanleiding van een toezegging van de burgemeester aan uw raad – in een aparte raadsbrief voor de zomer toe.

1. Aanpak ondermijnende criminaliteit

1.1 Ondermijningsaanpak in de Rotterdamse haven

De driehoek plus Douane, heeft in 2019 opdracht gegeven voor een uitvoeringsagenda om de criminaliteit in de haven integraal aan te pakken, samen met alle publieke- en private partijen die bij de veiligheid in de haven betrokken zijn. Dit gebeurde na de publicatie van het rapport 'Drugscriminaliteit in de Rotterdamse haven: aard en aanpak van het fenomeen' (Staring, R. et al, 2019) dat de Erasmus Universiteit Rotterdam voor hen uitvoerde.

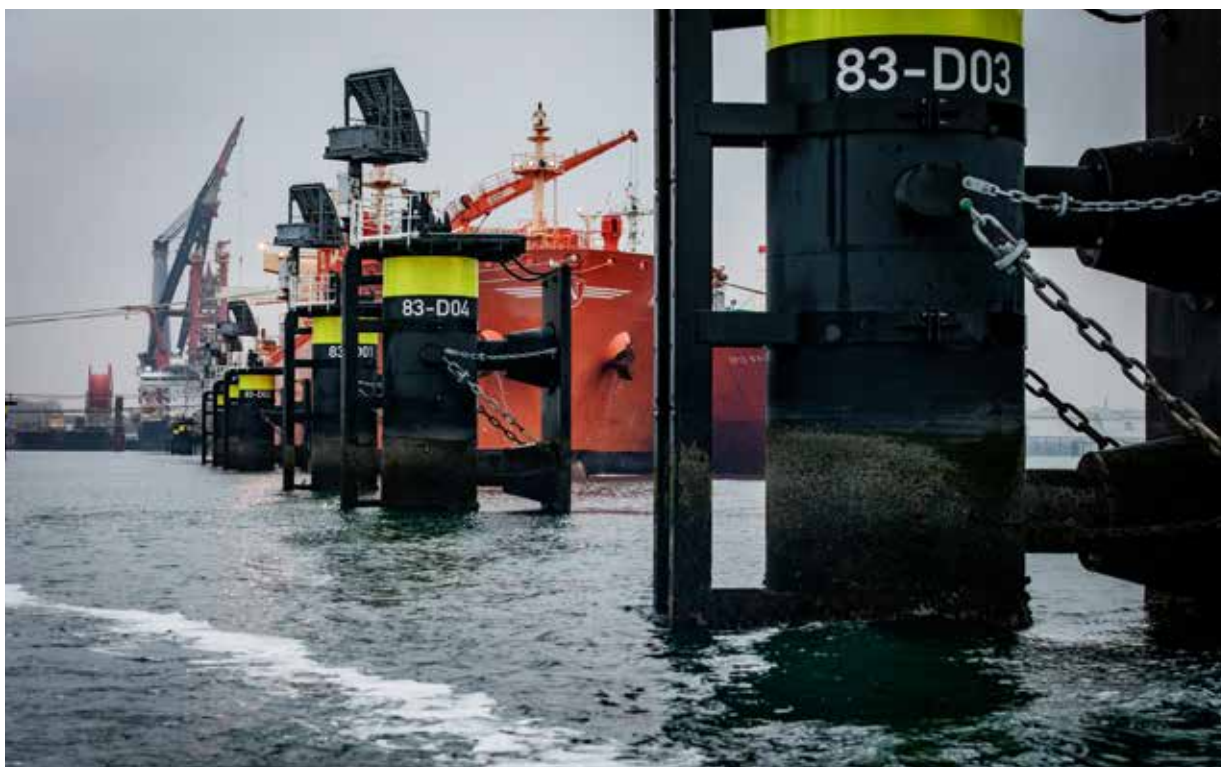
De 'Uitvoeringsagenda Haven: Offensief tegen drugscriminaliteit' vertaalt de aanbevelingen uit het rapport naar concrete innovatieve maatregelen en de noodzakelijke intensivering van bestaande trajecten. Politie, OM, RIEC, Douane, Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD), Havenbedrijf Rotterdam, Deltalinqs en de gemeente Rotterdam werken hierin samen.

De Uitvoeringsagenda Haven kent drie hoofdsporen/-strategieën om drugscriminaliteit in de Rotterdamse haven te voorkomen en te bestrijden:

- Internationaal offensief - de positie versterken in de landen van herkomst om drugs bij de bron tegen te kunnen houden en samenwerken met Europese havensteden;
- Barrières in de haven - toezicht en handhaving optimaliseren bij publieke en private partners;
- Aanpakken en afpakken - crimineel vermogen afpakken en drugs opsporen.

In de brief van 2 juli 2020 (20bb008778) hebben we de raad hierover geïnformeerd.

Inventarisatie van de kosten van de aanpak met de partners leidde tot een begroting van circa € 33 miljoen per jaar. In 2021 is stevig gelobbyd voor extra middelen vanuit het Rijk om de ambities van de uitvoeringsagenda te kunnen verwezenlijken.

Incidentele middelen uitvoeringsagenda

Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft in oktober 2021 eenmalig een bedrag van € 5 miljoen subsidie toegekend. Dit bedrag gebruiken we om meerdere projecten uit te voeren en te intensiveren:

- We willen met de inzet van technologie een zogenaamd virtueel hek rond haventerreinen plaatsen. Op die manier kunnen we verdachte situaties sneller signaleren en de pakkans van criminele personen/activiteiten vergroten.
- Om de kans te verminderen dat informatie bij de verkeerde mensen beland, werken we aan de ontwikkeling van een ICT-tool om data over ladingen en ladingstromen alleen beschikbaar te stellen aan degenen die daartoe gerechtigd zijn.
- We onderzoeken de screeningsmogelijkheden voor alle havenprofessionals, om onbevoegden en kwaadwillende personen te weren uit de haven. En we willen de bewustwording en weerbaarheid van de havenprofessionals verder vergroten.
- Ten slotte pakken we de uithalers (degenen die de drugs uit de containers halen) aan. Samen met de partners bekijken we de mogelijkheden voor strafrechtelijke, bestuursrechtelijke en civielrechtelijke interventies. De lobby heeft in 2021 tot aanpassing van wet- en regelgeving geleid. Met de zogenoemde 'uithalersbepaling' (artikel 138aa Wetboek van Strafrecht) kunnen uithalers nu tot twee jaar cel krijgen. Ook zijn we gestart om de kosten van het stilleggen

van bedrijfsprocessen op uithalers te verhalen. Dit gebeurt via het civiel recht. In 2022 investeren we in een aanpak om te voorkomen dat iemand geronseld wordt als uithaler.

Structurele middelen uitvoeringsagenda

In 2021 is de lobby voortgezet voor de structurele financiële middelen die noodzakelijk zijn om de Uitvoeringsagenda Haven te realiseren. Tijdens Prinsjesdag 2021 is duidelijk geworden dat voor de (landelijke) mainports een bedrag van € 24 miljoen per jaar beschikbaar is. Rond de zomer van 2022 wordt duidelijk welke deel van dit bedrag voor Rotterdam is.

Weerbaarheid en bewustwording

De activiteiten van Integere Haven, gericht op bewustwording en weerbaarheid bij de havenprofessionals zijn in 2021 voortgezet. Zo is onder meer een trainingscontainer ingezet voor weerbaarheidstrainingen van havenpersoneel. Meer dan 1.700 mensen zijn ondertussen geschoold en tot half juni 2022 volgen nog eens 2.800 mensen een training. Op de website www.rotterdamsehavenveilighehaven.nl kunnen bedrijven en hun medewerkers nieuwsbrieven, informatie, tips en voorlichtingsmateriaal vinden.

Waalhaven

Een belangrijk gebied dat concreet benoemd is in de Uitvoeringsagenda Haven is de Waalhaven. Doel van

deze gebiedsaanpak is een economisch vitaal en veilig Waalhavegebied realiseren. Sinds de zomer van 2021 verricht de stadsmarinier Waalhaven zijn werkzaamheden in een zichtbaar gemeentelijk steunpunt, midden in het gebied. De stadsmarinier vormt de verbindende schakel tussen de ondernemers en de gemeentelijke ondermijningsaanpak. Hij werkt nauw samen met alle organisaties in het gebied.

Afgelopen jaar heeft de gemeente samen met partners in het Waalhavegebied in totaal 53 bedrijven bezocht na signalen vanuit het gebied of de partners. Soms leiden deze signalen naar criminele activiteiten, soms naar andere vergrijpen. Tijdens de bedrijfsbezoeken zijn diverse overtredingen geconstateerd op het gebied van milieu, de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), het Digitaal Opkopers Register en -Loket (DOR/DOL), brandveiligheid, vreemdelingenwet en bouwvoorschriften.

Ook benadert de gemeente bemiddelaars bij koop en huur van panden en terreinen. Deze bemiddelaars krijgen adviezen hoe ze ondermijnende criminaliteit kunnen voorkomen. In 2021 is de brochure 'Bedrijfspand of haventerrein verhuren in de Rotterdamse haven?' gepubliceerd, met daarin een opsomming van de risico's en adviezen voor de pandeigenaren.

1.2 Drugscriminaliteit in de stad

Drugscriminaliteit is een groot probleem voor de stad. De drugs die de haven binnenkomen, zorgen niet alleen daar voor onveiligheid, maar ook in de stad. Drugscriminelen zetten vaak jongeren uit de Rotterdamse wijken in om drugs uit de haven te halen, om zo de drugs verder te kunnen verspreiden. Schietpartijen in woonwijken hebben vaak een relatie met conflicten in de wereld van de drugscriminaliteit. Het afgelopen jaar is in samenwerking met de partners van de gemeente deze problematiek verder in beeld gebracht, zodat we in 2022 samen de aanpak in de stad krachtig kunnen voortzetten.

De onderzoeken naar en de focus op drugscriminaliteit hebben alleen al in Rotterdam-Zuid geleid tot de inbeslagname van tientallen kilo's cocaïne, meer dan honderd kilo heroïne, grote hoeveelheden versnijdingsmiddelen en synthetische drugs als MDMA. In 2022 werken we – behalve aan de continuering van de repressieve aanpak – verder aan een grotere weerbaarheid

van de jeugd, zodat ze de verleiding van het drugsgeld en de drugscriminaliteit kunnen weerstaan. Hiervoor lopen verschillende gemeentelijke programma's, onder meer bij Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling (MO). In 2021 heeft de gemeente voor het eerst in Rotterdam rioolwater laten onderzoeken op gebruiksresten van drugs. Ondanks het feit dat we in Rotterdam niet naïef zijn over het drugsgebruik, zijn de resultaten uit het onderzoek confronterend. Ze laten een omvangrijke dagelijkse markt van gebruikers en handelaren zien. Het rapport met de uitkomsten hebben we met een brief in september 2021 aan de raad voorgelegd (21bb11622).

In december 2021 heeft het college van B&W het Rotterdams drugsbeleid vastgesteld en per brief aan de raad voorgelegd (21bb14504). Dit beleid is ontwikkeld om een integraal en samenhangend drugsbeleid te kunnen voeren. Het beleid voor de aanpak van drugs in Rotterdam bevat drie sporen:

- Gebruik van drugs ontmoedigen;
- Handel in drugs verstoren;
- Aanbod van drugs beperken.

Samen met politie, OM en het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam worden drugscriminelen strafrechtelijk aangepakt en wordt de meest kwetsbaren in de samenleving perspectief geboden. Daarnaast start in 2022 een bewustwordingscampagne, gericht op jongeren die het – al dan niet recreatief – gebruik van drugs bespreekbaar maakt. In 2022 werken we het Rotterdams Drugsbeleid uit in een uitvoeringsagenda. Ook doen we in 2022 verdiepend onderzoek naar het profiel en de werkwijze van Rotterdamse dealers. De verwachting is dat dit onderzoek voor het einde van 2022 gereed is, waarna de gemeente samen met partners het uitvoeringsprogramma nog beter kan invullen en de actiepunten realiseren.

Aanpak grow- en smartshops

Samen met politie en OM zette de gemeente in 2021 de aanpak van grow- en smartshops voort. Een deel van deze ondernemingen verkoopt artikelen die bedoeld zijn voor de teelt van onder meer cannabis, accessoires om drugs te gebruiken en producten om drugs verkoopklaar te maken. Daarmee faciliteren zij de drugshandel; drugshandelaren en hennepkwekers kopen hier ook producten. In 2021 zijn zestien grow- en smartshops gecontroleerd, waarvan twaalf door de Ondernemingsstrein. In meerdere smartshops zijn overtredingen geconstateerd, zij verkochten onder meer illegale tabak en beschikten over verborgen ruimtes. Ook hebben we

diverse ondernemers gewezen op het feit dat zij goederen voorhanden hebben die geschikt zijn voor de handel in verdovende middelen. Ondernemers hiervan bewust maken, is belangrijk binnen het diffuse Nederlandse gedoogbeleid.

De gemeente heeft vijf panden een aantal maanden gesloten, omdat de controleurs voorbereidingshandelingen aantreffen voor de handel in harddrugs. In één geval is een waarschuwing opgelegd. Hiermee zijn duizenden liters groeimiddelen, stektrays, honderden ponypacks, vacumeerzakken en grammenweegschalen uit de handel gehaald en vernietigd.

Aanpak hennepkwekerijen

Naast de grootschalige criminele activiteiten die de handel in softdrugs met zich meebrengt, zijn hennepkwekerijen een ernstig gevaar voor de woon- en leefomgeving in de wijken van de stad. Hennepkwekerijen zijn zeer brandgevaarlijk en bovendien nemen deze kwekerijen woonruimte in die in deze tijd beter benut kan worden.

Samen met Stedin heeft de gemeente geïnvesteerd in de ontwikkeling van een innovatief apparaat, dat hennepkwekerijen kan opsporen. Het apparaat meet piekmomenten in het stroomverbruik van een straat, buurt of wijk. Afwijkingen in het stroomverbruik kunnen duiden op een aanwezige hennepkwekerij. In 2021 hebben de gemeente en Stedin op verschillende plekken in de stad metingen verricht. Op die manier zijn in diverse panden hennepkwekerijen opgespoord.

Aanpak excessief geweld

Binnen de drugsriminaliteit komt excessief geweld veel voor en dit fenomeen bedreigt ook de veiligheid in woonwijken. Om vuurwapengeweld aan te pakken en te voorkomen zijn samen met OM en politie verschillende maatregelen genomen: contact met bewoners, opsporing en strafrechtelijke acties om schietpartijen te voorkomen, de inzet van bestuurlijke maatregelen en het denormaliseren van wapenbezit.

In 2021 waren er in Rotterdam 81 schietincidenten, waarbij vier dodelijke slachtoffers vielen en achttien personen gewond raakten. Voor deze schietincidenten heeft de politie totaal 91 personen aangehouden. Het aantal aanhoudingen kan nog toenemen, omdat de onderzoeken nog lopen. De meeste schietincidenten vonden plaats in Rotterdam-Zuid. De gemeenteraad is er in 2021 over geïnformeerd (Toezegging 21bb10554; Wapengeweld zomer 2021).

De burgemeester heeft in 2021 voor elf woningen een noodbevel gegeven voor tijdelijke sluiting, omdat sprake was van ernstig geweld, zoals een beschieting van een woning, of dreiging daarmee. Zeven keer is het noodbevel verlengd. Voorkomen van wapengeweld gebeurde onder meer met een inleveractie van het OM waarbij zeventien vuurwapens werden ingeleverd.

Resultaten aanpak hennepkwekerijen Rotterdam

	2019	2020	2021
Meldingen	792	592	651
Ontmantelingen	209	139	149
Bestuurlijke boetes	151	70	93
Totaalbedrag bestuurlijke boetes	€ 650.000	€ 126.000	€ 428.000

Resultaten aanpak excessief geweld

	2019	2020	2021
Vuurwapens in beslag genomen	466	442	411

1.3 Mensenhandel

Monitor Mensenhandel

De gemeente werkt samen met het RIEC, de politie en de NLA aan een monitor mensenhandel. Het afgelopen jaar is deze samenwerking verder uitgebreid. De monitor geeft op termijn inzicht in trends, ingezette interventies, resultaten en zo mogelijk de effecten van onze aanpak. Medio 2022 delen we de tweede uitgave met de gemeenteraad. De monitor krijgt komende jaren stapsgewijs uitbreidingen met meer cijfers, verdieping en context.

Drie pijlers

Ook in 2021 heeft de gemeente onverminderd ingezet op de integrale aanpak van mensenhandel, zowel preventief als repressief. De aanpak vond plaats langs drie pijlers:

- seksuele uitbuiting
- arbeidsuitbuiting
- criminele uitbuiting

Seksuele uitbuiting

Seksuele uitbuiting is een vorm van mensenhandel waarbij iemand wordt gedwongen om seksuele handelingen uit te voeren. Internationale en binnenlandse netwerken buiten mensen op verschillende

manieren seksueel uit bij het ontplooiën van hun activiteiten in Rotterdam. Fysiek, maar ook in het digitale domein. Soms gaat dit hand in hand met criminele uitbuiting. Bij de aanpak van seksuele uitbuiting trok de gemeente net als voorgaande jaren samen op met politie, OM en het zorgdomein (partijen binnen en buiten de gemeente die actief zijn in (maatschappelijke) zorg).

Het afgelopen jaar onderzocht de politie 408 signalen van mensenhandel, mensensmokkel en illegale prostitutie. Er vonden 28 strafrechtelijke onderzoeken naar mensenhandel plaats en 12 onderzoeken hadden betrekking op mensensmokkel en zaken als drugs. Daarnaast leverde de politie in 2021 57 verdachten van mensenhandel of mensensmokkel aan bij het OM. Deze zaken lopen nog, maar inmiddels zijn twaalf personen voor mensenhandel en acht klanten van minderjarigen veroordeeld. Op basis van de ontvangen en onderzochte signalen heeft de politie-eenheid Rotterdam in 2021 veertig vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel gerapporteerd aan het Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel (CoMensha). Daaronder waren vier minderjarigen. Deze slachtoffers krijgen passende zorg aangeboden. De politie heeft in 2021 alle eerstelijns-politiemedewerkers getraind om signalen van mensenhandel te herkennen.

Slachtoffers en melders van (vermoedens van) jeugdprostitutie en/of mensenhandel kunnen terecht bij Meld Misdaad Anoniem (MMA) of het Meld-, Advies- en Registratiepunt jeugdprostitutie en mensenhandel van Stichting Humanitas Rotterdam.

In 2021 ontving de gemeente 69 meldingen via MMA over mensenhandel en/of illegale prostitutie. Deze meldingen zijn gedeeld met de politie, die als toezichthouder namens de gemeente controles uitvoert. De politie onderzoekt deze meldingen en rapporteert hierover aan de gemeente, waarna de gemeente bestuurlijke maatregelen neemt. Verder bekijkt de gemeente op basis van de rapportages of het mogelijk is degenen aan te pakken die illegale prostitutie mogelijk maken.

Rotterdam nam in 2021 meer maatregelen tegen illegale prostitutie dan in 2020. Zo nam de gemeente in 2021 in totaal 153 dossiers in behandeling over illegale seksbedrijven en de daarbij betrokken personen. In 2020 waren dat 39 dossiers. Dit verschil ontstond onder meer door extra controles op de naleving van de coronamaatregelen.

Bij het meldpunt van Stichting Humanitas kwamen in 2021 195 meldingen binnen. Humanitas deelde de meldingen met politie en zorgpartners. Op grond van de motie Verbetering meldingsbereidheid ongedocumenteerden (20bb8812) werkt de gemeente aan de vroegtijdige signalering en de aanpak van misbruik van kwetsbare personen. We proberen de meldingsbereidheid onder deze doelgroep te vergroten. Dit doen we onder andere door hen te informeren over waar zij terecht kunnen met hulpvragen en hoe zij aangifte kunnen doen bij politie.

In 2021 heeft de gemeente in samenwerking met het onderwijs ingezet op preventie, signalering en weerbaarheid op scholen. Zo'n 503 scholieren hebben een door de gemeente gefinancierde weerbaarheids-training mensenhandel gevolgd. Binnen onder andere het onderwijs volgden 271 professionals een training signaalherkenning.

Sinds een aantal jaren is er meer aandacht voor misstanden binnen beautybranches. Zo zijn er, mede op basis van literatuur en controles elders in het land, vermoedens dat bedrijven in deze branche betrokken zijn bij witwassen, mensenhandel en -smokkel en illegale prostitutie. De beautybranche nam de afgelo-

pen jaren in Rotterdam in omvang toe. Momenteel telt Rotterdam honderden massagesalons en nagelstudio's. Een exact aantal blijkt moeilijk vast te stellen, omdat de Kamer van Koophandel (KvK) deze branche niet eenduidig registreert in het handelsregister. In 2021 heeft de gemeente de branche in delen van de stad in kaart gebracht, op basis van informatie van de KvK én van professionals in de wijken. Op basis hiervan vinden in 2022 integrale en risicogestuurde controles plaats om de eventuele misstanden inzichtelijk te maken en aan te pakken.

Arbeidsuitbuiting

Van arbeidsuitbuiting is sprake als personen onder dwang tegen een geringe of zeer geringe vergoeding te werk worden gesteld. Ontbreekt de dwang, dan is er sprake van ernstige benadeling. In de praktijk valt vaak alleen ernstige benadeling vast te stellen, omdat dwang meestal moeilijk te bewijzen is.

Signalen van mogelijke misstanden heeft de gemeente gedeeld met de Inspectie SZW, die sinds 1 januari 2022 Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) heet. In 2021 legde de NLA in Rotterdam twintig boetes op aan bedrijven die onder meer de Wet Arbeid Vreemdelingen (WAV) overtraden. Het totaalbedrag aan boetes bedroeg (voorlopig) € 351.000. In het vierde kwartaal controleerden de gemeente en de NLA kleine bouwplaatsen, zoals winkelpanden die tot woningen worden verbouwd. Dit leverde negentien geconstateerde overtredingen op van de Wet Minimumloon en Minimumvakantiebijslag (WML), de WAV en de Arbowet. Bij controles in woningen constateerde de gemeente dat uitzendbureaus hun werknemers huisvesten in panden die in slechte staat van onderhoud verkeren en diverse wet- en regelgeving overtreden. Uit gesprekken met arbeidsmigranten bleek dat zij vrijwel allemaal onderbetaald werden.

Criminele uitbuiting

Van criminele uitbuiting is sprake als criminelen minderjarige of kwetsbare Rotterdammers inzetten om strafbare feiten te plegen en deze een groot deel van de opbrengst moeten afstaan. Het kan gaan om drugsdelicten, witwassen of fungeren als zogenoemde geldezel.

Rotterdam is de eerste gemeente in Nederland die onderzoek heeft laten uitvoeren naar de aard en omvang van criminele uitbuiting en die concreet stappen onderneemt om criminele uitbuiting het hoofd te

bieden. Het onderzoek naar de aard en omvang van criminele uitbuiting in Rotterdam is eind 2021 afgerond. Voornaamste conclusie is dat professionals in de wijken, zoals agenten, leraren en zorgverleners, criminele uitbuiting als reëel en aanwezig en toenemend probleem ervaren.

We hebben de gemeenteraad begin 2022 (21bb16092) over de uitkomsten en de te nemen maatregelen geïnformeerd. Uitkomst van het onderzoek is dat criminele uitbuiting als een veelvoorkomend probleem wordt gezien en in sommige gebieden lijkt toe te nemen. Dit in relatie tot drugsdelicten, witwassen en geldezels. We doen in 2022 een vervolgonderzoek binnen het onderwijs om zicht te krijgen op ervaringen en behoeften om dit aan te pakken. In Delfshaven en Lombardijen start een pilot met preventieve maatregelen. Daarnaast investeert de gemeente in de signalerende functie van professionals door hen richtlijnen te geven hoe zij het beste kunnen handelen bij bepaalde signalen (handelingskader) en te investeren in de meldingsbereidheid van jongeren. In samenwerking met de politie pakt de gemeente signalen van dwang en misbruik op.

Communicatiecampagnes kwetsbare jongeren

Mensenhandelaren gebruiken steeds meer technologie en sociale media om te ronselen voor drugshandel en prostitutie en om klanten te werven. Ook gebruiken ze sociale media steeds vaker om slachtoffers te bedreigen of op een andere manier onder druk te zetten. Omdat de meeste jongeren dagelijks op sociale media aanwezig zijn, is gekozen om de communicatie naar jongeren via deze platformen te laten lopen.

In 2021 hebben we twee campagnes gericht op kwetsbare Rotterdamse jongeren die voor anderen actief zijn in de drugshandel of in de prostitutie. Doel van de campagnes was hen te wijzen op de mogelijkheid om anoniem te chatten met FIER (een landelijk expertise- en behandelcentrum). Gespecialiseerde hulpverleners luisterden naar de jongeren, boden online hulp en verwezen door of zorgden zo mogelijk voor een overdracht aan de politie. Daarnaast konden Rotterdamse scholen kosteloos een gastles van Stichting Humanitas krijgen over seksueel grensoverschrijdend gedrag en mensenhandel. Er zijn 24 van deze gastlessen verzorgd.

De eerste campagne liep van eind 2020 tot en met februari 2021. Naast online berichten hingen er ook posters op plaatsen waar veel jongeren komen. Van

november 2021 tot en met januari 2022 is een tweede onlinecampagne actief geweest.

De online berichten zijn in totaal bijna 4,1 miljoen keer weergegeven via internet en op diverse sociale mediaplatforms. De campagnes hebben geleid tot in ieder geval 25.000 nieuwe bezoekers aan de campagnepagina Chaterover.nl. In totaal zijn jongeren aan zo'n 900 gesprekken begonnen, waaronder 283 langdurige contactmomenten met jongeren van 12 tot en met 23 jaar. De campagnes krijgen in 2022 een vervolg, in samenwerking met het Stedelijk Jongerenwerk en gericht op een aantal wijken.

Begin 2022 zijn verdere maatregelen genomen. Om te beginnen heeft de gemeente trainingen gefaciliteerd voor professionals in de wijken. Daarnaast investeert de gemeente in een onderzoek om een beter beeld te krijgen van ronselpraktijken in en rond scholen, zodat we gerichte maatregelen kunnen nemen. Dit doet de gemeente in samenwerking met het onderwijs.

EU-arbeidsmigranten

Medio 2021 hebben we het actieprogramma 'Werken aan een menswaardig bestaan, EU-arbeidsmigranten 2021-2025' gelanceerd. Samen met de NLA is de focus verlegd van een landelijke werkwijze naar samenwerking in stadswijken die in Rotterdam prioriteit hebben: Carnisse en Oud-Mathenesse. Het gemeenschappelijke doel is toezien op eerlijke arbeid en eerlijke betaling. Boa's krijgen in 2022 een training in signaalherkenning van arbeids- en criminele uitbuiting. De training moet ertoe leiden dat de medewerkers alerter worden op deze vormen van uitbuiting en beter toegerust zijn om malafide verhuurders, uitzendbureaus, aannemers en tussenpersonen een halt toe te roepen.

Bij controles op bouwlocaties en in winkelstraten zijn in drie maanden tijd negentien overtredingen op diverse wet- en regelgeving geconstateerd. In 2021 heeft de gemeente samen met partners bij controles in panden waar arbeidsmigranten zijn ondergebracht resultaten geboekt: we hebben arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling van werknemers kunnen bestrijden. Een voorbeeld: de NLA heeft een groot uitzendbureau verplicht tot nabetaling van al zijn uitzendkrachten die een te laag uurloon hadden ontvangen. Het uitzendbureau kreeg ook een boete opgelegd per benadeelde uitzendkracht.

1.4 Thematische aanpak

Binnen de aanpak van ondermijnende criminaliteit maken we een onderscheid naar verschillende thema's. In deze paragraaf lichten we de ontwikkelingen per thema toe.

Digitale ondermijnende criminaliteit

Ondermijnende criminaliteit vindt steeds meer digitaal plaats, dankzij de laagdrempeligheid en grote mate van anonimiteit op het internet. In 2021 is de gemeente begonnen met de aanpak van gedigitaliseerde criminaliteit. Dit is een vorm van cybercriminaliteit in brede zin waarbij traditionele vormen van criminaliteit zich verplaatsen naar het digitale domein. In de aanpak wordt aandacht besteed aan vormen van ondermijnende gedigitaliseerde criminaliteit. (Denk hierbij aan online fraude en het witwassen van het daardoor verkregen geld.) Op dit moment focust de aanpak op digitale ondermijnende criminaliteit zich vooral op preventie van dader- en slachtofferschap. Tegelijkertijd wordt onderzocht of de gemeente ook een rol kan hebben in de aanpak van daderschap van digitale criminaliteit en de verstoring van het criminele proces. (Denk hierbij aan het opwerpen van barrières en de aanpak van facilitators.)

In 2021 heeft het Regionaal Veiligheidsoverleg (RVO) extra prioriteit gegeven aan digitale criminaliteit en is

een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van politie, OM, VeiligheidsAlliantie Rotterdam en de gemeente. In de tweede helft van 2021 heeft de werkgroep een aanpak voorgesteld voor veelvoorkomende vormen van digitale criminaliteit. Tot en met 2024 gaan politie, OM en de 25 gemeenten in de regio Rotterdam samenwerken met publieke en private partners om ervoor te zorgen dat het aantal daders en slachtoffers van digitale criminaliteit vermindert.

De gemeente is al langere tijd betrokken bij de aanpak van geldezels, die online fraude en internetoplichting mogelijk maken. Geldezels stellen hun bankpas beschikbaar om crimineel geld wit te wassen. Hierdoor blijft de crimineel anoniem. Sinds 2021 is de gemeente ook vanuit de aanpak van digitale ondermijning aangesloten, mede omdat er een sterke link is met het thema criminele uitbuiting. We zullen de bestaande aanpak in 2022 uitbreiden.

Vastgoed

Vastgoed vormt een belangrijke schakel in het bedrijfsproces van criminelen. Vastgoed kopen, verkopen en misbruiken, gaat vaak gepaard met witwaspraktijken. Om vastgoedcriminaliteit te voorkomen en bestrijden, werkt de gemeente samen met bewoners, brancheverenigingen, woningcorporaties, VvE's en vastgoedeigenaren. Wanneer misstanden in panden worden

aangetroffen, gaat de gemeente samen met de politie in gesprek met pandeigenaren en betrokken verhuurmakelaars, mits die te goeder trouw zijn. Zo werken publieke en private partners samen aan bestendige oplossingen.

Begin 2021 is een grote slag geslagen met de aanhouding van een malafide verhuurbemiddelaar in Rotterdam. De gemeente had eerder al misstanden aangetroffen in diverse panden. De verhuurbemiddelaar wist de maatregelen – zoals bestuurlijke boetes – echter geruime tijd te ontlopen. De gemeente, politie, Belastingdienst, OM en RIEC werkten daarop nauw samen om alle betrokken panden in beeld te krijgen. Uiteindelijk is de verhuurbemiddelaar aangehouden. De gemeente heeft de pandeigenaren die gebruik hadden gemaakt van zijn diensten in een brief bewust gemaakt van hun rol en verantwoordelijkheden voor goede verhuur. De verhuurmiddelaar is veroordeeld tot achttien maanden gevangenisstraf waarvan zes voorwaardelijk.

De aanpak van malafide verhuurmakelaars is een belangrijk onderdeel in de aanpak van ondermijning in de vastgoedbranche. Deze verhuurbemiddelaars zijn voor criminelen een belangrijke schakel in hun bedrijfsvoering. Zij nemen contant geld aan, houden geen volledige administratie bij en schrijven niet in bij de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP).

In 2021 heeft de gemeente vijftien gesprekken gevoerd met pandeigenaren en verhuurmakelaars over goed verhuurderschap, de mogelijkheid om een bedrijfspand om te vormen tot woningen of ontbinding van een huurovereenkomst met een malafide ondernemer. Dit waren bewustwordingsgesprekken waarbij de brochure 'Veilig uw pand (ver)huren' is overhandigd.

Meer dan honderd verhuurders, vastgoedeigenaren, brancheverenigingen en vertegenwoordigers van de Rotterdamse particuliere verhuursector hebben een webinar gevolgd dat de gemeente Rotterdam organiseerde over recente wijzigingen in de

Rotterdamse regelgeving op het gebied van goed huren en verhuren. Na deze bijeenkomst zijn elf deelsessies rond specifieke thema's georganiseerd – de zogenoemde 'woontafels'. De woontafels zijn goed bezocht. Ondermijning in de vastgoedbranche tegengaan was één van de thema's. De deelnemers kregen informatie over signalen van vastgoedcriminaliteit herkennen en hoe hierop te reageren.

In april heeft de gemeente een webinar georganiseerd voor de leden van JORNext over signalen van ondermijning herkennen en hoe te handelen bij zulke signalen. JORNext is een platform voor vastgoedprofessionals in de regio Rotterdam.

In 2020 startte de gemeente met de Meld Misdaad Anoniem-campagne over criminele huurders. In vervolg hierop hielden politie en gemeenten in april 2021 een grote integrale controle in de regio Rotterdam. Na deze actie tegen vastgoedcriminaliteit heeft de gemeente brieven verstuurd naar meer dan vijftig vastgoedeigenaren. Daarin heeft de gemeente hen gewezen op hun rol en verantwoordelijkheden voor goede verhuur en hen gestimuleerd om gebruik te maken van bij een brancheorganisatie aangesloten makelaars.

Ook heeft de gemeente in 2021 veel geïnvesteerd in de samenwerking met woningcorporaties om signalen te herkennen en ondermijning tegen te gaan. Voor verschillende groepen medewerkers van de woningcorporaties heeft de gemeente diverse voorlichtingsbijeenkomsten gehouden.

De gemeente wil voorkomen dat ze onbewust zelf criminele activiteiten faciliteert met de vastgoedtransacties die de gemeente aangaat en omgevingsvergunningen die ze verleent. In het afgelopen jaar zijn 190 Bibob-onderzoeken uitgevoerd naar vastgoedtransacties en omgevingsvergunningen. Twee aanvragen heeft de gemeente na zo'n onderzoek geweigerd. Negenmaal is de Bibob-procedure gestaakt. In de meeste gevallen kwam dat doordat de aanvrager niet of onvolledig antwoordde op vragen tijdens het Bibob-onderzoek.

Resultaten Bibob-onderzoeken vastgoed

	2020	2021
Uitgevoerde onderzoeken	193	190
Gestaakte onderzoeken	20	9
Geweigerde vergunningsaanvragen	4	2

Kwetsbare branches

Branches waar contante betalingen nog altijd gebruikelijk zijn, waar weinig tot geen eisen zijn om toe te treden en waar weinig investeringen nodig zijn om een onderneming te starten, zijn extra kwetsbaar voor infiltratie van criminelen en hun criminele activiteiten. Voorbeelden van dergelijke kwetsbare branches zijn de horeca, kapperszaken en telecomwinkels. Criminelen gebruiken bedrijven binnen deze branches als ontmoetingsplaats, werkplaats of voor een witwasconstructie. Dit misbruik ondermijnt de integriteit van de branche en verslechtert de leefbaarheid van de omgeving. Bovendien heeft het een negatief effect op de bonafide ondernemers in de omgeving die zich gedwongen zien om hun activiteiten te staken of te verplaatsen. In Rotterdam, in het bijzonder in Rotterdam-Zuid, hebben we in 2021 onverminderd aandacht gegeven aan het weren van criminaliteit uit deze kwetsbare branches. Door de coronamaatregelen zijn er minder integrale controles uitgevoerd, maar de gemeente heeft samen met partners wel signalen van witwassen, heling, illegaal gokken en belastingontduiking opgepakt.

Bij zes bezochte ondernemingen constateerde de Belastingdienst misstanden in de kas en boekhouding, startte het UWV een onderzoek naar zwartwerken, nam de politie nepmerkartikelen in beslag en werden de ondernemers gewezen op het juist gebruik van het Digitaal Opkopers Register (DOR) waarin zij ingekochte tweedehands goederen moeten registreren.

Daarnaast controleerde de gemeente samen met de Belastingdienst en de Douane tijdens een landelijke actie zeven minisupermarkten. Daarbij zijn illegale sigaretten en illegale drank in beslag genomen.

Naast de acties samen met andere controlerende instanties heeft de gemeente in Rotterdam-Zuid zeven bedrijven gecontroleerd op het DOR. Daarop zijn drie mondelinge waarschuwingen gegeven en twee bestuurlijke waarschuwingen opgelegd omdat de bedrijven de inkoop en verkoop van goederen niet goed hebben bijhouden en gebrekkig hebben geregistreerd.

Een aantal jaar geleden waren in heel Nederland shishalounges een opkomend fenomeen. De opkomst van deze waterpijpcafés leidde tot vragen over regelgeving en mogelijke misstanden. In het vorige coalitieakkoord is de wens opgenomen een grens te stellen aan het aantal shishalounges in de stad. Deze wens kwam voort uit een aantal zorgelijke incidenten en overlast in

en rondom shishalounges, zowel landelijk als in Rotterdam. Deze incidenten en overlast hebben mede geleid tot een motie en een onderzoek.

In 2021 is het onderzoek afgerond naar criminele activiteiten in, rondom en door shishalounges in Rotterdam. Dit hebben we laten uitvoeren door Tilburg University (Motie 20bb3446: Waar rook is, is vuur). Uit dit onderzoek is gebleken dat er geen aanwijzingen zijn dat de shishabranche in Rotterdam afwijkt van de horecabranche als geheel voor wat betreft criminele activiteiten. Datzelfde geldt voor de referentiegemeenten. Er zijn geen indicaties dat de shishabranche inherent criminogeen is. Het aantal bedrijven met shisha als activiteit op de exploitatievergunning is in 2021 gedaald van 39 naar 33.

Op het moment dat we dit jaarverslag schrijven zijn er geen concrete signalen over horecaondernemers die door de coronapandemie in zwaar weer zijn gekomen en door criminelen zijn benaderd. Dat betekent niet dat dit niet is gebeurd. Daarom is eind 2021 een onderzoek gestart door Risbo (onderdeel van Erasmus Universiteit Rotterdam) naar ondermijning in de vergunde horeca. We verwachten de gemeenteraad in 2022 de onderzoeksresultaten te kunnen sturen.

Crimineel vermogen

Criminelen investeren crimineel geld vaak in vastgoed, luxegoederen en bedrijven. Daarnaast kunnen criminelen machtsposities verwerven in een bedrijf, branche of wijk door witgewassen geld te investeren.

Sinds eind 2019 beschikt de gemeente over een bestuurlijk afpakteam. Dit is een nieuw team wat zich nog moet ontwikkelen. Het is samengesteld uit medewerkers van verschillende gemeentelijke afdelingen. Het team trekt onrechtmatig verstrekte uitkeringen, vergunningen, roerende en onroerende goederen in. Met dit 'afgepakte vermogen' int de

gemeente openstaande vorderingen, dwangsommen en boetes.

In dit kader heeft de gemeente ook de kosten van ontmanteling van hennepkwekerijen ingevorderd en een bestuurlijke boete opgelegd voor het ontmantelen van twee hennepkwekerijen. Ook zijn drie uitkeringen beëindigd en heeft de gemeente één persoon uit de BRP uitgeschreven na acht BRP-controles en vijf huisbezoeken.

Binnen het integraal afpakteam Confisq pakken politie, Belastingdienst, FIOD, OM, gemeente en RIEC Rotterdam crimineel en onverklaarbaar vermogen af. In 2021 is in Rotterdam beslag gelegd op € 13,7 miljoen. Het aandeel van Confisq hierin bedroeg € 7,8 miljoen, waarvan het OM € 5 miljoen inmiddels heeft geïncasseerd.

Het OM, het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente Rotterdam verkennen samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid de mogelijkheden om in beslag genomen goederen – waaronder vastgoed – een nieuwe bestemming te geven. Het OM werkt aan een gezamenlijk voorstel voor een structurele samenwerking om afgepakt vermogen een maatschappelijke herbestemming te geven. Het college presenteert dit voorstel in 2022.

Zorgfraude

Bij zorgfraude kan er sprake zijn van ondermijnende criminaliteit, zoals witwassen, mensenhandel of drugs-criminaliteit. Omdat de aard en omvang van zorgfraude als onderdeel van ondermijnende criminaliteit in Rotterdam nog onbekend was, heeft de gemeente opdracht gegeven voor een onderzoek. De hoofdlijnen van de onderzoeksuitkomsten gaan in het tweede kwartaal van 2022 naar de gemeenteraad.

Bij het Meldpunt Zorgfraude van de gemeente komen signalen binnen over vermoedens van zorgfraude. De gemeente onderzoekt de signalen waarbij zorgfraude met ondermijnende elementen gemeld wordt. Afhankelijk van de uitkomsten kan de gemeente een signaal binnen de gemeente of met een of meerdere externe partners oppakken.

Daarnaast zijn we gestart met barrières aan de voorkant opwerpen. Zo toetst de pgb-kwaliteitsgroep sinds kort bestaande en nieuwe zorgaanbieders die met geld uit persoonsgebonden budgetten (pgb) worden betaald. In 2021 heeft de gemeente 63 pgb-aanbieders getoetst. Daarvan voldeden er zestien niet aan de eisen. Deze aanbieders mogen dan ook geen zorg meer leveren in Rotterdam, totdat zij kunnen aantonen wel aan de eisen te kunnen voldoen. Veertien aanbieders zijn gestart met een verplicht traject om te verbeteren. Hier geldt een cliëntenstop totdat ze voldoen aan de kwaliteitseisen.

Ook gecontracteerde zorgaanbieders worden onderworpen aan de kwaliteitstoets. Op deze manier scheidt de gemeente in een vroeg stadium het kaf van het koren.

Outlaw Motorcycle Gangs

Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) zijn hiërarchisch georganiseerde motorclubs die door hun leden gebruikt worden voor (de afscherming van) criminele en ondermijnende activiteiten. Geweld en verstoring van de openbare orde vormen een belangrijk onderdeel van de clubcultuur. Hierdoor hebben ze een ondermijnd effect op de samenleving. De gemeente treedt samen met de partners eenduidig en repressief op tegen OMG's. Daar waar leden van OMG's worden gesignaleerd, bijvoorbeeld in horecagelegenheden, zoekt de gemeente contact met de exploitant of pandeigenaar. Er is in 2021 geen aanleiding geweest om op te treden.

Op 1 januari 2021 heeft de gemeente het verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties – 'colorverbod' - in de APV opgenomen en is het in werking getreden. Het colorverbod geldt voor organisaties die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden zijn of die zijn ontbonden vanwege strijd met de openbare orde. De Hoge Raad heeft in december 2021 in een uitspraak het colorverbod in de APV onverbindend verklaard. Handhaving op grond van de APV is sindsdien niet meer mogelijk. De combinatie van het colorverbod en een minder actief openbaar leven door COVID-19 is naar alle waarschijnlijkheid de reden dat er in 2021 nauwelijks signalen zijn binnengekomen over de aanwezigheid van OMG-leden in de openbare ruimte of in openbare inrichtingen.

Awareness binnen de gemeente

De missie om binnen de gemeentelijke organisatie het kennis- en bewustzijnsniveau over ondermijnende criminaliteit te vergroten, is in 2021 verder gevolgd. Er zijn meer dan 35 basistrainingen gegeven aan 350 collega's en hen te helpen bij de signalering van ondermijning binnen en buiten hun werk. Onderdeel van deze training was ook leren wie de juiste collega's zijn om deze signalen aan door te geven. Op deze manier kunnen collega's effectief handelen na een melding.

Mede dankzij de intensiveringsmiddelen van de gemeente om ondermijnende criminaliteit te bestrijden, pakken verschillende gemeentelijke clusters dit nu aan. De clusters werken hierbij goed samen. Zo heeft het cluster Dienstverlening met ketenpartners deurwaarders ingezet voor gezamenlijke acties. Daarnaast

biedt dit cluster extra ondersteuning aan andere clusters met data-analyses en signaleringen van bijvoorbeeld identiteitsfraude en adresfraude.

Directie Veiligheid en het cluster MO werken steeds intensiever samen op het gebied van zorg en veiligheid. Zo ondernemen ze samen acties tegen zorgfraude. In navolging van de adviezen van de Rotterdamse Rekenkamer wordt een nieuwe preventieve aanpak van het cluster MO een belangrijker onderdeel in de aanpak. Door de extra middelen zijn toezicht en handhaving op straat versterkt. Zo heeft het cluster Stadsbeheer een ondermijningsteam opgezet en zijn diverse handhavers gespecialiseerd in ondermijning, waardoor er ook vanuit die hoek signalen binnenkomen. Bij cluster Stadsontwikkeling signaleren de afdelingen Bouw- en Woningtoezicht, Vastgoed, Gebiedsexploitatie en Economie. Het cluster Werk & Inkomen werkt aan een betere aansluiting op de handhavingprocessen die betrekking hebben op de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

App MeldPunt Ondermijning

De app MeldPunt Ondermijning is ontwikkeld om gemeentelijke medewerkers de mogelijkheid te geven om vermoedens van ondermijnende criminaliteit te melden. De app vergroot het kennis- en bewustzijnsniveau over ondermijnende criminaliteit binnen de gemeentelijke organisatie. Medewerkers krijgen bovendien de mogelijkheid om signalen op een simpele en snelle manier te melden.

Als de gemeente de meldingen in de app verwerkt, worden ook persoonsgegevens verwerkt. Vanuit de Autoriteit Persoonsgegevens is het verplicht om vooraf de privacyrisico's van gegevensverwerking in kaart te brengen en maatregelen te nemen om deze risico's te verkleinen. Hieraan legt de directie Veiligheid nu de laatste hand. Zodra dit is afgerond komt de app beschikbaar. Als blijkt dat de app goed werkbaar is, worden mogelijkheden verkend om de app toegankelijk te maken voor partners buiten de gemeentelijke organisatie.

Onderzoek meldingsbereidheid

Ondermijnende criminaliteit is een groot maatschappelijk probleem dat de gemeente Rotterdam, inwoners en bedrijven op vele manieren raakt. Om ondermijnende criminaliteit te voorkomen en te bestrijden is het, als aanvulling op de inzet van de overheid, belangrijk dat ook Rotterdammers een bijdrage leveren. Dit kan door

vermoedens te melden bij de juiste instanties. Voorwaarde om zoiets te melden is dat mensen zich bewust zijn van de ernst van het probleem, de signalen van ondermijning herkennen en zich moreel verantwoordelijk voelen om het te melden. Om inzicht te krijgen hoe de Rotterdammer over deze problematiek denkt, heeft de gemeente een kwantitatief online onderzoek laten uitvoeren onder een representatieve groep van 510 Rotterdammers. Het onderzoek geeft inzicht in de vraag of Rotterdammers weten wat ondermijnende criminaliteit is en of ze bereid zijn om het te melden. Het onderzoek geeft inzicht in de kennis en houding tegenover het melden van ondermijnende criminaliteit.

Van het begrip ondermijnende criminaliteit heeft het merendeel van de Rotterdammers wel gehoord, maar de kennis over de daadwerkelijke betekenis en gevolgen ervan op de Rotterdammers is nog beperkt. De intentie tot melden is er wel, zeker als dit anoniem kan. Het is wel afhankelijk van de situatie wat men wel of niet gaat melden. Bezwaren om te melden hebben behalve met onverschilligheid vooral te maken met angst.

Met de resultaten uit het onderzoek gaan we verder werken aan een grotere meldingsbereidheid. In 2022 start hiervoor in Delfshaven een pilotcampagne, die we bij geschiktheid voor de hele stad kunnen inzetten.

City Deal-project

Het City Deal-project 'Zicht op Ondermijning' is een samenwerkingsverband tussen lokale en landelijke overheidspartners. Aan de hand van data-analyse krijgen we inzicht in verschillende vormen van ondermijnende criminaliteit, waaronder vastgoedfraude en drugscriminaliteit. Analisten van deelnemende partners verwerken deze inzichten in een dashboard (www.zichtopondermijning.nl). De kern van het dashboard bestaat uit data van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS): bijvoorbeeld locatie- en inkomenskenmerken, gegevens over veroordelingen door het OM

en inschrijvingen bij de Kamer van Koophandel. In een beveiligde omgeving worden deze gegevens gecombineerd met data van andere betrouwbare landelijke bronnen, zoals gemeenten, het Kadaster en de Financial Intelligence Unit (FIU). Met de data-analyses uit het dashboard krijgen gemeenten inzicht in diverse verschijningsvormen van ondermijnende criminaliteit.

Inmiddels is de eerste fase van het project (2017-2021) afgelopen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft besloten Zicht op Ondermijning structureel te gaan toepassen en te verlengen met een nieuwe fase voor tenminste vier jaar (2022-2026). Deze fase staat in het teken van doorontwikkeling van het dashboard en uitbreiding van het samenwerkingsverband.

Onderzoek sport en ondermijning

Eind 2019 nam de gemeenteraad de motie 'Voorkomen criminele invloed binnen Rotterdamse sportclubs' aan (19bb23213). In de motie vraagt de raad aan het college de omvang van criminele inmenging binnen Rotterdamse sportclubs te laten analyseren. Het college heeft de raad begin 2022 geïnformeerd over de bevindingen en de vervolgaanpak. Omdat uit het onderzoek blijkt dat bij één op de acht amateurvoetbalverenigingen in Rotterdam de kans op ondermijning waarschijnlijk is en ruim een derde in meer of mindere mate kwetsbaar is voor ondermijning richt de gemeente zich eerst op bewustwording en op preventieve maatregelen bij alle sportverenigingen in de stad voor alle amateursporten. De gemeente vervult zelf een signalerende functie voor criminele inmenging en heeft een rol om ondermijning te voorkomen. Dit gebeurt in goede samenwerking met de organisaties en de sportsector als geheel: de Rotterdamse sportverenigingen en de sportbonden.

1.5 Gebiedsgerichte aanpak

De gebiedsgerichte aanpak is gericht op de meest kwetsbare wijken en gebieden in Rotterdam. In deze wijken en gebieden concentreren zich belangrijke vormen van ondermijnende criminaliteit, zoals drugscriminaliteit, mensenhandel en digitale criminaliteit.

Spaanse Polder/Noordwest

Sinds 2014 pakken de gemeenten Rotterdam en Schiedam, de Belastingdienst, de politie-eenheid Rotterdam, het Openbaar Ministerie (OM) en de FIOD de ondermijnende criminaliteit in het gebied integraal aan.

Autobranche

Sinds 2018 geldt op de Rotterdamse bedrijventerreinen Spaanse Polder, Noordwest en de Schiedamse 's-Gravenlandsepolder een vergunningsplicht voor autoverhuurbedrijven. In 2021 zijn er geen nieuwe vergunningsaanvragen gedaan. De gemeentelijke toezichthouders van het cluster Stadsbeheer blijven actief controleren op de naleving van de vergunningplicht.

In 2021 heeft de gemeente samen met partners diverse controles gehouden om te kijken of opkopers ingekoch-

te tweedehandsauto's goed registreren in het Digitaal Opkopers Register (DOR). Naar aanleiding hiervan zijn zeven bedrijven gewaarschuwd omdat zij dit register niet correct bijhouden. Bij een herhalingscontrole in 2021 bleken twee bedrijven nog steeds de regels niet na te leven. Zij zijn daarom beide voor twee weken door de burgemeester gesloten. Ook zijn alle dossiers naar het OM gestuurd voor strafrechtelijke handhaving. Later is geconstateerd dat de bedrijven de regels wel naleefden en was verdere handhaving niet noodzakelijk.

Integrale controles

Net als in 2020 hebben de coronapandemie en de bijbehorende maatregelen in 2021 veel effect gehad op de uitvoering van integrale controles. Een van die effecten was dat zes van de dertien geplande integrale controle-dagen niet doorgingen. Tijdens de overige zeven dagen heeft de gemeente samen met andere controle-instansies 63 ondernemingen gecontroleerd. Daarnaast hebben gemeentelijke handhavers 32 controles uitgevoerd. Deze waren aanleiding voor zeven waarschuwingen en twee bedrijfssluitingen.

Daarnaast zijn vijf panden in de Spaanse Polder op last van de burgemeester gesloten, omdat er bijvoorbeeld sprake was van illegaal gokken, overtreding van de

Opiumwet of een beschieting. In het gebied werden op vier plaatsen grondstoffen en versnijdingsmiddelen aangetroffen die gebruikt worden om zogenoemde designerdrugs te maken.

Preventieve aanpak

Om de Spaanse Polder veilig en vitaal te houden en ondermijnende criminaliteit te voorkomen, voert de gemeente regelmatig gesprekken met pandeigenaren, ondernemers en brancheorganisaties. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd om verhuurders van opslagboxen en bedrijfsverzamelgebouwen te informeren en adviseren over de risico's van verhuur aan malafide ondernemers. De bijeenkomsten maken ondernemers in het gebied weerbaarder tegen ondermijnende criminaliteit.

In de laatste maanden van het jaar is in het gebied een publiekscampagne 'Voelt het verdacht? Gewoon even melden!' gestart om de meldingsbereidheid te vergroten. Er zijn posters en borden in de openbare ruimte geplaatst en er is een onlinecampagne gevoerd.

Afvalwateronderzoek

In november 2021 is een afvalwateronderzoek afgerond om de mogelijke productie van synthetische drugs in het gebied te achterhalen. Gedurende drie maanden is de aanwezigheid van chemisch afval in het rioolwater in en om de Spaanse Polder onderzocht. Gedurende de onderzoeksperiode zijn geen resten van synthetische drugsproductie aangetroffen. Wel zijn er te hoge waarden gemeten van afvalstoffen die bedrijven lozen. DCMR Milieudienst Rijnmond heeft hierop actie ondernomen.

Delfshaven

Het 'Integraal Ondermijningsbeeld Vierambachtsstraat-Schiedamseweg' van het RIEC-Rotterdam uit 2018 was het startpunt van een integrale samenwerking met verschillende overheidspartners in dit gebied en al snel ook in andere delen van Delfshaven. Het doel van de aanpak is de ondermijnende criminaliteit te weren uit de winkelstraten. Om dat te bereiken zijn we gezamenlijk begonnen met handhaven op overtredingen in branches die gevoelig zijn voor ondermijnende criminaliteit, zoals tabakswinkels, garagebedrijven, telecomwinkels, niet-reguliere supermarkten en horeca.

Vanwege de coronamaatregelen en personeelstekorten door COVID-19 konden in Delfshaven niet alle gewenste

horecacontroles en integrale controles doorgaan. De zogenoemde winkelplintenaanpak hebben de gemeente en partners in 2021 wel doorgezet. Deze aanpak helpt bij het verkrijgen en oppakken van signalen over ondermijning. De aanpak bestaat uit diverse intakegesprekken, waarschuwingsgesprekken en gesprekken met vastgoedeigenaren en de kernteams. Daaraan doen alle veiligheidspartners mee. De informatie uit de gesprekken dient als basis voor onder andere integrale controles.

Ook in 2021 zijn panden in Delfshaven getransformeerd naar woningen, waaronder twee horecazaken. Het waren er dit jaar veertien, in 2020 waren het er tien.

Eerder kwamen uit Delfshaven vooral signalen over handel in illegale kleding, drank en tabak. Afgelopen jaar werden daarnaast illegale medicatie - stimulerende middelen - aangetroffen. Eén pand is om deze reden gesloten door de burgemeester. Ook was er een toename van illegaal gokken. Daarnaast is tijdens een van de controles 70 kg illegale tabak aangetroffen. Deze zaak is door de landelijke recherche verder opgepakt.

In Delfshaven is een hoge concentratie geldwisselkantoren. Vaak zijn er meerdere kantoren in dezelfde straat gevestigd. Vanwege die hoge concentratie en omdat dergelijke kantoren een gemakkelijke ingang voor criminelen in de bovenwereld zijn, besteden we hieraan extra aandacht. Samen met de branchevereniging van Money Transfer Organisations (MTO) bespreekt de gemeente de vestiging en exploitatie van geldwisselkantoren. We kijken naar de concentratie en wenselijkheid van kantoren in het gebied en naar de kwaliteit van de ondernemers die een MTO-dienst willen aanbieden. In 2022 koppelen we de samenwerking aan de afdeling Ruimtelijke Economie terug, om zo te kijken naar de mogelijkheden van een vestigingsbeleid.

Rotterdam-Zuid

De aanpak van ondermijnende criminaliteit op Rotterdam-Zuid vraagt veel inzet. In combinatie met de activiteiten op het terrein van onderwijs, werk en wonen, gestimuleerd door het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid, moet dat leiden tot verdere positieve ontwikkelingen.

Alliantie Hand in Hand

In de focus op Rotterdam-Zuid krijgt de Winkelboulevard-Zuid bijzondere aandacht. In 2019 is hier het project Hand in Hand gestart. Het project loopt

tien jaar. Het doel is een vitale lokale economie en een aantrekkelijk woonklimaat op de Beijerlandse laan en de Groene Hilledijk. Een belangrijke pijler is de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Doelstelling is malafide ondernemingen aan te pakken en tegen te gaan en zo meer ruimte te creëren voor integere ondernemers.

De gemeente gaat ondermijning op de winkelstraat tegen met bestuurlijke interventies en controles, maar ook door panden op te kopen. In 2021 heeft de gemeente twee bedrijfspanden en vier woningen aangekocht. De teller staat nu op 55 bedrijfspanden en 95 woningen in gemeentelijk eigendom en beheer, om te gebruiken door bonafide huurders. De gemeente heeft zes bedrijfspanden op de Groene Hilledijk voor verkoop aangeboden, met de verplichting deze om te zetten in woonruimte, om zo een positieve impuls aan de winkelstraat te geven.

Bij een controle samen met Inspectie SZW en politie bij woningen en bedrijven zijn elf illegale vreemdelingen aangetroffen, die in de bouw werkten. Aan de betrokken opdrachtgevers en bouwbedrijven zijn boetes opgelegd.

In totaal zijn in dit gebied 58 bedrijven en woningen gecontroleerd, waarbij verschillende misstanden zijn aangetroffen. Het gaat om meldingen van vuurwapens, bedreiging en intimidatie, drugshandel, illegaal gokken en tewerkstelling van illegalen.

Zeven ondernemingen met risicovolle en ondermijnende activiteiten zijn in 2021 beëindigd. Twee van deze zeven zijn in opdracht van de burgemeester gesloten. Zo is een pand gesloten waarop drie aanslagen gepleegd zijn. Met een sluiting voor onbepaalde tijd is de huurovereenkomst gedwongen beëindigd en is het pand leeg opgeleverd. Aan een andere eigenaar van een winkel is een sluiting van zes maanden opgelegd omdat er goederen lagen die volgens de Opiumwet verboden zijn.

Rotterdam The Hague Airport (RTHA)

De samenwerking op Rotterdam The Hague Airport (RTHA) tussen Koninklijke Marechaussee (KMar), het OM en Gemeente Rotterdam is gericht op de aanpak van financieel-economische criminaliteit: witwassen en fraude. Door dit aan te pakken vergroten de partijen de veiligheid en integriteit van de luchthaven. De aanpak is onderverdeeld in drie deelprojecten: lijnvluchten, general aviation en bedrijven.

Halverwege 2021 is gestart met versteviging van de gemeentelijke informatiepositie voor de aanwezige bedrijven, waardoor de samenwerkende partijen meer informatie kunnen delen. Hiervoor hebben de partners hun expertise gebundeld. In de loop van 2022 verwachten we de eerste resultaten van deze samenwerking.

Ondermijningstrein

De ondermijningstrein is een stedelijk multidisciplinair team dat wijken en gebieden ondersteunt in hun ondermijningsaanpak. Onder regie van de gemeente vinden controles plaats of geselecteerde bedrijven zich houden aan wet- en regelgeving. De Ondermijningstrein kijkt naar strafrechtelijke en bestuurlijke overtredingen, bijvoorbeeld illegale handel in goederen of onrechtmatig ondernemen. De controles zijn ook gericht op voorschriften op het gebied van bestemming, bouwen en brandveiligheid, ruimtelijke ordening, milieuvorschriften en op personen die werken, maar ook een uitkering ontvangen. Iedere partner controleert op basis van zijn eigen bevoegdheden.

2. Bestuurlijke handhaving

Met het oog op het herstel en de bescherming van de openbare orde zet de burgemeester bestuurlijke maatregelen in. In dit hoofdstuk leest u welke maatregelen er in 2021 zijn genomen en de toetsing daarvan bij bezwaar en beroep. Naast de bestuurlijke maatregelen vanwege de aanpak van ondermijnende criminaliteit, staat in dit hoofdstuk een toelichting op de overige resultaten van de bestuurlijke maatregelen, onder meer gemeentelijke wetgeving handhaven. In 2021 heeft de burgemeester in totaal 385 maatregelen opgelegd en 180 waarschuwingen gegeven. De informatie overlapt deels met hoofdstuk 1 omdat het deels om dezelfde gevallen gaat.

Handhaving Opiumwet

Als in een woning of pand een handelshoeveelheid drugs wordt aangetroffen, kan de woning op grond van de Opiumwet worden gesloten. Sluiting neemt de aanloop bij het drugspand weg en zorgt dat de rust in de omgeving terugkeert.

In februari 2021 begon de gemeente met een nieuwe werkwijze bij voorgenomen sluitingen waarbij minderjarigen betrokken zijn. In een intensievere samenwerking brengen de Directie Veiligheid, het incidentenloket en de wijkteams de context van het gezin in de woning in kaart, zodat zij beter rekening

kunnen houden met het belang van de kinderen. Ook kunnen ze het gezin of leden hiervan zo nodig zorghulpverlening aanbieden.

In 2021 leverde de politie in totaal 178 dossiers aan vanwege de Opiumwet, waarvan er 172 in behandeling zijn genomen. Tijdens de coronapandemie is de gemeente terughoudend geweest met woningsluiting. Dit leidde ertoe dat er vaker een zogenoemde laatste waarschuwing werd gegeven.

In totaal heeft de gemeente 104 panden gesloten, waarvan 82 woningen en 22 bedrijfspanden, op grond van artikel 13b van de Opiumwet. In totaal is 67 keer een laatste waarschuwing gegeven en in één geval is besloten om af te zien van een waarschuwing of sluiting. Vijf van de 178 dossiers die vanwege de Opiumwet aan de burgemeester zijn aangeboden, gingen over strafbare voorbereidingshandelingen; er waren versnijdingsmiddelen aangetroffen of middelen die geschikt zijn om drugs mee te verwerken, te vervoeren of te verhandelen. Driemaal is een bedrijfspand gesloten op basis van strafbare voorbereidingshandelingen. In twee gevallen is er gewaarschuwd; in beide gevallen ging het om een woning.

Nadat een sluiting is opgelegd, kan de pandeigenaar een verzoek tot opheffing van de sluiting indienen. In 2021 is dit 49 keer gedaan. Daarvan zijn 42 verzoeken ingewilligd, vaak omdat de malafide huurder is vertrokken. Zeven verzoeken zijn afgewezen. De meeste gesloten woningen en bedrijfspanden lagen – net als voorgaande jaren – in Charlois (31) Feijenoord (30), Delfshaven (7) en Noord (7).

Handhaving coffeeshops

Het Rotterdamse coffeeshopbeleid kent als uitgangspunten overlast bestrijden, criminaliteit tegengaan, kwetsbare groepen – vooral jongeren – beschermen en de gebruiker beschermen door de markten van harddrugs en softdrugs te scheiden. In Rotterdam zijn 39 coffeeshops. De politie controleert deze regelmatig. Tijdens de controles let de politie nadrukkelijk op naleving van de AHOJG+-criteria¹. In 2021 zijn twee dossiers aan de burgemeester aangeboden; beide gingen over de overschrijding van de maximaal toegestane handelsvoorraad. Aan een van deze ondernemers is een voorwaarde aan de verdere exploitatie opgelegd, de ander kreeg een bestuurlijke waarschuwing.

Handhaving woonoverlast en ernstig geweld op een woning

Bij zeer ernstige overlast vanuit een woning, waarbij geen sprake is van drugshandel, kan de burgemeester de woning sluiten op basis van artikel 174a van de Gemeentewet. In 2021 heeft de burgemeester drie keer een woning gesloten. Bij twee van deze woningen ging het om een verlenging van een eerdere sluiting.

Als er vrees bestaat voor ernstige wanordelijkheden, bijvoorbeeld beschieting van een woning, kan de burgemeester met een noodbevel de woning sluiten. Dit kan op basis van artikel 175 van de Gemeentewet. In 2021 is voor elf woningen een noodbevel gegeven voor tijdelijke sluiting op grond van dit artikel, omdat er sprake was van ernstig geweld, zoals een beschieting van de woning of de dreiging daarmee. Bij zeven van deze woningen was de burgemeester genoodzaakt een noodbevel te geven voor de vervolgsluiting.

Handhaving Opiumwet

	2019	2020	2021
Sluitingen	145	105	104
Waarschuwingen	64	84	67

Handhaving woonoverlast op basis van artikel 174a en 175 van de Gemeentewet

	2019	2020	2021
Sluitingen	3	13	14
Vervolgsluitingen	-	7	9

¹⁾ Verkoop van softdrugs wordt in beginsel gedoogd aan de hand van de zogeheten AHOJG+-criteria. Deze criteria zijn: A - geen affichering; H - geen harddrugs; O - geen overlast; J - geen verkoop en toegang aan jeugdigen; G - geen verkoop van grote hoeveelheden (max. 5g per transactie en 500g handelsvoorraad); + geen combinatie met alcoholhoudende dranken.

Er is een wetsvoorstel voor verruiming van artikel 174a van de Gemeentewet in behandeling. Dit wetsvoorstel regelt dat burgemeesters woningen kunnen sluiten bij ernstig geweld van buitenaf, zoals een beschieting op een woning, of de dreiging daarmee, en als de openbare orde rond de woning wordt verstoord of dreigt te worden verstoord. Ook zou het mogelijk worden om woningen te sluiten waar de politie wapens aantreft en waar de openbare orde rondom de woning is verstoord of dreigt te worden verstoord.

Handhaving voor publiek openstaande gebouwen

Bij strafbare feiten en in het belang van de openbare orde kan de burgemeester besluiten een voor publiek openstaand gebouw, zoals een winkel of garage, te sluiten. Dit is 22 keer gedaan in 2021, waarvan acht keer met spoed. Dit had voornamelijk te maken met ernstige verstoringen, zoals een gerichte schietpartij of aange troffen explosief.

Vergunningplicht en heling

De burgemeester heeft veertien keer een ondernemer en pandeigenaar gewaarschuwd, vanwege lichte overtredingen of omdat deze het Digitaal Opkopers Register niet (juist) bijhield. Aan de pandeigenaar van één pand is een vergunningplicht opgelegd. Dat betekent dat de ondernemer daar alleen nog maar met een vergunning mag exploiteren. Dit is gedaan omdat er herhaaldelijk strafbare feiten plaatsvonden in dit gebouw.

Handhaving overlastgevende personen

Bij herhaaldelijke of ernstige verstoringen van de openbare orde kan de burgemeester persoonsgerichte maatregelen inzetten. In 2021 zijn 78 maatregelen opgelegd aan overlastgevende personen.

De gemeente heeft met haar partners ingezet op het opleggen van de bestuurlijke maatregel 'last onder

Handhaving voor publiek openstaande gebouwen

	2019	2020	2021
Reguliere sluiting o.b.v. 2.35 APV	41	7	14
Spoedsluiting o.b.v. 2.35 APV	-	1	8

dwangsom': LOD. Dat gebeurt om (herhaling van) een overtreding te voorkomen. Deze maatregelen zijn onder andere opgelegd aan personen die betrokken waren bij drugs uithalen in de haven. Doel is om uithalers te ontmoedigen en te weren uit de haven.

De burgemeester heeft in 2021 aan dertien uithalers een LOD opgelegd. In 2020 waren dit er tien. De burgemeester heeft in totaal 38 lasten onder dwangsom opgelegd en twintig keer zijn er overtreden lasten ingevorderd. Deze lasten zijn onder andere ook opgelegd aan deelnemers aan de rellen op de Beijerlandselaan in januari 2021.

Daarnaast zijn er negentien gebiedsverboden opgelegd, waarvan er één is verlengd. Deze gebiedsverboden zijn opgelegd aan jongeren met messen op zak, hangjongeren, een voetbalaanhanger die overlast veroorzaakte en aan personen die voor andere overlast in de wijk zorgden.

Bezwaar- en beroepsprocedures

In 2021 is 145 keer bezwaar gemaakt tegen een burgemeestersbesluit. In 109 gevallen is het bezwaar ongegrond verklaard, in 22 gevallen gegrond of gedeeltelijk gegrond; veertien bezwaarschriften waren niet

ontvankelijk. Er zijn 53 verzoeken om een voorlopige voorziening ingediend bij rechtbank Rotterdam. De voorzieningenrechter heeft zestien besluiten van de burgemeester geschorst en 37 verzoeken afgewezen. Er is vijf keer beroep ingesteld tegen een besluit op bezwaar; drie beroepen zijn ongegrond verklaard en twee beroepen zijn gegrond verklaard. Er is in 2021 twee keer hoger beroep ingesteld en tweemaal is het hoger beroep gegrond verklaard.

Handhaving overlastgevende personen

	2019	2020	2021
Maatregelen	15	67	78

Bezwaar- en beroepsprocedures

	2019	2020	2021
Bezwaren - ongegrond	91	102	109
Bezwaren - gegrond	14	44	22
Voorlopige voorzieningen - afgewezen	52	41	37
Voorlopige voorzieningen - toegewezen	58	5	16
Beroep rechtbank - ongegrond	3	3	3
Beroep rechtbank - gegrond	2	0	2

Horeca

Handhaving in de horeca heeft een veiliger woon- en leefklimaat als doel en voorkomt aantasting van de openbare orde. Het gaat ook om het herstel van de openbare orde als deze is geschaad. Het handhavingsarrangement horeca, onderdeel van de Horecanota 2017-2021, geeft weer hoe de gemeente in principe handelt bij specifieke overtredingen.

In 2021 heeft de burgemeester in totaal zestig maatregelen opgelegd aan horecaondernemers. Daaronder waren 23 sluitingen, waarvan veertien met spoed. Van drie horecagelegenheden is de exploitatievergunning ingetrokken. Ook zijn er vijf lasten onder dwangsom opgelegd. Bij drie beheerders heeft de gemeente de

vergunningen ingetrokken en twee vrijstellingen voor terrasuitbreiding opgeheven. Verder zijn 24 ondernemers gewaarschuwd voor diverse overtredingen van de APV. Van hen zijn er twee gewaarschuwd dat de burgemeester hun vergunning kan intrekken. Voor overtredingen van de Drank- en Horecawet zijn drie boetes uitgeschreven, is driemaal de vergunning ingetrokken en zijn twee waarschuwingen gegeven.

In totaal zijn in 2021 154 Bibob-onderzoeken binnen de horecabranche verricht. Daarvan zijn 36 dossiers onderzocht door het Landelijk Bureau Bibob. Er zijn vier aanvragen geweigerd en er zijn twintig aanvragen gestaakt. In de meeste gevallen gebeurde dat vanwege de verkregen antwoorden in het kader van een Bibob-onderzoek.

Handhaving illegale prostitutie

Het totaal aantal maatregelen om illegale prostitutie te bestrijden is in 2021 gestegen ten opzichte van 2020. De gemeente nam in 2021 in totaal 153 dossiers in behandeling over illegale seksbedrijven en de daarbij betrokken personen. Dit verschil ontstond onder meer door extra controles op de naleving van de coronamaatregelen.

Handhaving horeca

	2019	2020	2021
Maatregelen	98	55	60
Waarschuwingen	75	47	26

Handhaving illegale prostitutie

	2019	2020	2021
Maatregelen	48	28	96
Waarschuwingen	12	6	31

Lijst van afkortingen

APV	Algemene Plaatselijke Verordening
BRP	Basisregistratie Personen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
Cluster MO	Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling
CoMensha	Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel
DOL	Digitaal Opkopers Loket
DOR	Digitaal Opkopers Register
Driehoek plus	Burgemeester, Openbaar Ministerie, politie plus Belastingdienst
FIOD	Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
FIU	Financial Intelligence Unit
KvK	Kamer van Koophandel
LOD	Last onder dwangsom
MMA	Meld Misdaad Anoniem
MTO	Money Transfer Organisations
NLA	Nederlandse Arbeidsinspectie
OM	Openbaar Ministerie
OMG's	Outlaw Motorcycle Gangs
Pgb	Persoonsgebonden budget
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertisecentrum
RTHA	Rotterdam The Hague Airport
RVO	Regionaal Veiligheidsoverleg
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VvE	Vereniging van Eigenaren
WAV	Wet Arbeid Vreemdelingen
Wet Bibob	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen
WML	Wet Minimumloon en Minimumvakantiebijslag

Colofon

Jaarverslag ondermijnende criminaliteit en
bestuurlijke handhaving 2021

Publicatie juni 2022

Fotografie

Joep Boute , Arnoud Verhey, Iris van der
Broek, Peter Schmidt, Irene-Hoekstra
Bob Degenerl en Sjors Ferreira Ribeiro
Heijboer

Bij het opstellen van het jaarverslag is een bijdrage geleverd door:

OPENBAAR MINISTERIE

Belastingdienst

Gemeente
Rotterdam